

1794

1794
WO

Kresztanariat

REFERAT
HISTORYCZNY

- 1) Józef Rybiak str., 24 lata, technik maszynowy, kawaler.
- 2) 23. IX. 1939 r. zostałem aresztowany u okolicy majątku hr. Krasickiego, gdzie ukrywałem się wspólnie z kilkoma kolegami ze Szkoły informacyjnej Sztabu Obrony Krajowej.
3. Siedzieliśmy w więzieniu w Lwowie, stąd wyłano mnie do Kareli-Finlandzkiej S.S.R., Małosujka obwód do obozu przymusowej pracy, z obozu sejmistów mnie do Nikolajewa na rozprawę sądową - skazano mnie na 8 lat. Zaręczyli: zbrojny opis wiadomości S.S.S.R. Po sądzie zostałem wyznaczony do tego obozu.
- 4 i 5. Mieszkałiśmy w namiotach, było zimno, temperatura w namiotach dochodziła do -30°, zarozenie, brak mydła, brak odpowiedniej opieki lekarskiej powstały w obozie choroby epidemii czerwonki, po sześciu tygodniach zachorowało na gruźlicę około 60 osób t.j. około 15% "ludzi, tagierników".
Ja sam za przeciwdziałanie tej chorobie warunkom rozkładu potłuczony kolbami karabinowymi, które spowodowały u mnie zmniejszenie kłp. zdrowia (kłp 8) przez uszkodzenie serca, w skutek czego w wysokim stopniu. (Wszyscy, z małymi wyjątkami, byli Polacy, skazani za przynależność do organizacji Ż. H. Z.)
6. Pracowało się na robotach ziemnych (wyprawy łom kolejowego) 12 godzin dziennie bez względu na pogodę i porę doby bez żadnego wyprawnika (niecodziennie, nie było). Normy pracy były tak wielkie, że o wyrobieniu ich nie było mowy, wyprawnienie tym samym było bardzo złe, (sporego chleba 300gr = powodu nie wyrobienia 50% normy).
Wynagrodzenie żadnego nie pracowano. W wyniku tych warunków, wstracały się cechy kolejarstwa i kultury. Zdawali się i to bardzo często kradzieże tej skromnej "pańki" chleba. Ubiór własny skradziono, a ubrali nas u bardzo potrawne szmaty jedne gład i wny.
7. Wiadomości NKWD odnoszący się do Polaków b. wrogo, najostrzej się przy każdej sposobności z wiadomości Polakich, dodając zawsze, że Polska już nigdy istnieć nie będzie. W skutek tego wyuczali jak najbardziej sadystycznych środków (porbierali do waga, stawiali na korytarzu ziemnych, byli kolbami itp.)
8. Lekarskiej pomocy nie mieliśmy prawie żadnej, brak było środków leczniczych. Śmiertelność była tak wielka, że przy opuszczeniu obozu (po amunicji) brak było około 40% ludzi.

Narwiška žmairiel: Ekorosiewicz, Hanus, Maksalon innych nie
pamietau.

9. Lazarevičis z krajim ja asobitice nie uiašem žadnej; niimo
pitania kullunastu lizis do Warszawa. (golie mienkašem state).
10. Zualniti miš 3. IX. 1941r. Miešes pobytu wyenaciuo mi Petropavlovsk
placiuhi polskiej nie byto tam poezgthoro žadnej. W tym ciarie pracova
Fem, golys nie xtho mi byto opasit miešes ramienkarnia. Po puyjcidie
nanego delegata, prositem o pomoe doztania šj do armii. - ten povie
diat mi, ie mogg byti nie puyjsty na skutek uszkodheni časochi (popmy
nie o tym pidašem). Femie delegat posadiť mi pracovať, golys armii
pracy miašem dobre, by šj vramoenit šingernie i to khašo do kairie
stycernia 1942 h olmii 8. II. 42 vstapitem do birorešej šj kairoras 10. II.

J. Rybak

Мр. дн. 14. I. 43